

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Вижницького районного відділу поліції (м. Вижниця)
Головного управління Національної поліції
в Чернівецькій області**

24.04.2024

м. Чернівці, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 24.04.2024 групою НПМ здійснено відвідування Вижницького районного відділу поліції (м. Вижниця) Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області (далі – відділ поліції).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Ісопенко Ірина Юльєнівна, представник Уповноваженого у Чернівецькій області (керівник групи НПМ);

Пітей-Маляр Аліна Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Третьяков Віктор Володимирович, представник громадської організації;

Відділ поліції знаходиться за адресою: вулиця Романа Шухевича, 4, місто Вижниця, Вижницький район, Чернівецька область, 59200.

Начальник відділу поліції – Барбакар Віорел Миколайович.

Відділ поліції розміщено у двох корпусах. Чергова частина розташована на першому поверсі двоповерхової будівлі.

При вході у будівлю розміщено табличку з найменуванням органу.

Інформаційні стенди та скринька для скарг і пропозицій закріплені у місці, доступному для відвідувачів.

Чергова частина укомплектована аптечкою.

У приміщенні відділу поліції є кімната для затриманих, однак її діяльність припинено на підставі наказу керівника Вижницького районного відділу поліції Головного Управління поліції в Чернівецькій області від 01.03.2021 № 53.

Під час відвідування відділу поліції, затримані особи не утримувались.

У I кварталі 2024 року співробітниками відділу поліції затримано: за вчинення адміністративних правопорушень – 10 осіб, затриманих за підозрою у вчиненні злочину – 7 осіб.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування відділу поліції групою НПМ здійснено 02.11.2021.

За результатами попереднього відвідування надано наступні рекомендації:

Начальнику Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області:

1. Відповідно до статті 14 Дисциплінарного статуту Національної поліції України, затвердженого Законом України від 15 березня 2018 року № 2337-VIII, та відповідно до Порядку проведення службових розслідувань у Національній поліції України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України

від 07 листопада 2018 року № 893, за викладеними фактами провести службове розслідування та вжити заходів щодо усунення наявних порушень вимог законодавства, прав людини і громадянина.

2. Вжити заходів щодо обладнання у Вижницькому ВП відповідно до діючих нормативних актів кімнати для проведення слідчих дій та кімнати для конфіденційного побачення затриманого із захисником.

3. Розглянути можливість облаштування пандусу вхідної групи Вижницького ВП та туалетної кімнати для маломобільних груп населення у Вижницькому ВП, які відповідають вимогам діючих Державних будівельних норм.

4. За наявності можливості організувати підготовку та підвищення кваліфікації осіб, які згідно зі своїми службовими обов'язками зобов'язані володіти знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги, відповідно до Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1115.

5. Забезпечити Вижницький ВП безконтактним термометром.

Начальнику Вижницького ВП:

1. Організувати встановлення кнопки виклику працівника Вижницького ВП в місці, доступному для осіб, які користуються кріслами колісними.

2. Забезпечити розміщення інформації щодо контактних даних та можливості звернутися із заявою, скаргою або пропозицією до органів прокуратури, до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або його представників в місці, до якого є вільний доступ відвідувачів.

3. Організувати проведення температурного скринінгу, огляду та опитування працівників Вижницького ВП та відвідувачів перед входом до установи з метою виявлення осіб з ознаками підвищеної температури або іншими ознаками хворобливого стану.

4. Вжити невідкладних дієвих заходів щодо виключення потенційної можливості використання кімнат для затриманих Вижницького ВП.

5. Забезпечити неухильне виконання Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26.01.2016 № 50, з обов'язковим включенням до тематичних планів зі службової підготовки вивчення міжнародно-правових актів та законодавства України у сфері дотримання прав і свобод людини та громадянина.

6. Вжити заходів щодо належного оформлення службової документації відповідними посадовими особами Вижницького ВП.

У ході відвідування встановлено, що рекомендації виконані частково.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на свободу та особисту недоторканість (стаття 29 Конституції України, стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

1. У відділі поліції не створено умов для тимчасового тримання затриманих та доставлених осіб (фото1). Зокрема, призупинено діяльність кімнати для затриманих так як не відповідає галузевим будівельним нормам та рекомендаціям Європейського комітету проти тортур. Призупинення діяльності кімнати для затриманих порушує пункт 1 розділу VIII Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), яка передбачає тимчасове тримання осіб у територіальних (відокремлених) підрозділах поліції дозволяється в кімнаті для затриманих.

2. У відділі поліції відсутня кімната для проведення слідчих дій, а процесуальні дії із затриманими особами проводяться в службових кабінетах співробітників слідчого відділу, без належної відеофіксації таких дій (фото 2). Кабінети розміщені в іншому корпусі відділу поліції. Така практика свідчить про порушення вимог пункту 3 наказу Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Положення про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах і підрозділах внутрішніх справ України» від 18.12.2003 № 1561. Це питання стосується прав людини та процесуальних гарантій під час затримання та слідства. Порушення вимог щодо умов проведення слідчих дій та відеофіксації може мати серйозний негативний вплив на дотримання прав затриманої особи та може викликати сумнів у законності проведення слідства. Такі дії можуть порушувати принципи прозорості та об'єктивності, а також можуть стати підставою для відмови у засудженні особи, яка була затримана та піддана слідчим діям у таких умовах.

Відповідно до пункту 7 розділу VII Інструкції у разі тимчасової відсутності в адміністративній будівлі органу (підрозділу) поліції спеціально відведених та облаштованих службових приміщень або недостатньої їх кількості для забезпечення повноважень поліції опитування й інші процесуальні дії з відвідувачами, запрошеними та доставленими особами можуть проводитися в службових кабінетах поліцейських, визначених керівником органу досудового розслідування, з відеофіксацією таких дій у встановленому порядку. У порушення вищезазначених вимог Інструкції керівництвом відділу поліції не визначено службових кабінетів поліцейських у яких можуть проводитись процесуальні дії, та не забезпечено їх відеофіксації. Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню у Другій Загальній доповіді [СРТ/Inf (92) 3] наголошував, що електронні записи поліцейських допитів є додатковою гарантією недопущення жорстокого поводження із затриманими особами та

надають також значні переваги самій поліції, оскільки виключають безпідставні звинувачення у фізичних чи психологічних знущаннях.

Наявність записів здійснених поліцією допитів також зменшить вірогідність навмисної відмови затриманих осіб від попередньо наданих свідчень.

3. Під час перевірки встановлено порушення ведення Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених у відділі, що регламентовано Інструкцією, а саме: у частині неодноразових виправлень записаної інформації у такому журналі. Зокрема, таке виправлення стало підставою провести звірку відомостей внесених до Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених із записом з камери відеоспостереження, у ході якої виявлено не відповідність. А саме, громадяни В. та Ш. запрошені для відібрання пояснень до відділу поліції о 23:55 та згідно записів № 235 та 236 Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених залишили відділ поліції о 02:35 і 02:40, однак запис із камери спостереження свідчить про те, що ці особи не покинули приміщення відділу поліції та перебували там тривалий час. Відеоспостереження не здійснюється у приміщенні де перебували ці особи.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

4. У порушення вимог пункту 17 розділу VII Інструкції у відділі поліції не обладнано кімнату для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками, у зв'язку з чим такі побачення проводяться в службових кабінетах працівників.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції про права осіб з інвалідністю, ратифікована Законом України №1767-VI від 16.12.2009, стаття 21 Конституції України).

5. У порушення вимог пункту 6.1.2 Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність) вхід до будівлі відділу не обладнано зовнішнім пандусом, у зв'язку з чим, особи з інвалідністю та маломобільні групи населення без сторонньої допомоги не можуть потрапити до приміщення відділу поліції. Кнопка виклику є, але доступність до неї також не забезпечена (фото 3).

Таким чином відділ поліції є практично недоступним для маломобільних груп населення, у тому числі для осіб з інвалідністю.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Начальнику Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області:

1. забезпечити контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування відділу поліції;
2. розглянути можливість облаштування пандусу вхідної групи відділу поліції, які відповідають вимогам діючих Державних будівельних норм.

Начальнику Вижницького районного відділу поліції (м. Вижниця) Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області:

1. відновити роботу кімнати для затриманих та забезпечити належні умови утримання відповідно до норм міжнародного та національного законодавства;
2. визначити службові кабінети відділу поліції, у яких можуть проводитись процесуальні дії та забезпечити відеофіксацію таких дій;
3. забезпечити виконання обов'язків службовою особою, відповідальною за перебування затриманих, передбачених статтями 212, 213 КПК України та розділом X Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 08.07.2017 № 570;
4. обладнати у відділі поліції кімнату для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками;
5. вжити заходів щодо належного оформлення службової документації відповідними посадовими особами відділу поліції.

Додатки: фотоматеріали на 3 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Представник Уповноваженого
у Чернівецькій області**

Ірина ІСОПЕНКО

Фотоматеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 3

